

"Todos los seres humanos nacen libres e iguales en dignidad y derechos (...)" Art. 1 de la Declaración Universal de los Derechos Humanos
"Tots els éssers humans naixen lliures i iguals en dignitat i drets (...)" Art. 1 de la Declaració Universal dels Drets Humans

Queixa 2550009**Queixa d'ofici**
núm. 9-2025**Matèria** Serveis socials**Assumpte** Repartiment d'aliments en via pública per organitzacions socials**Queja** 2550009**Queja de**
oficio núm. 9-2025**Materia** Servicios sociales**Asunto** Reparto de alimentos en vía pública por organizaciones sociales**RESOLUCIÓ D'INICI D'INVESTIGACIÓ****1 Justificació de l'obertura de la queixa d'ofici**

El repartiment d'aliments en diferents punts de la via pública en la ciutat d'Alacant per part d'algunes entitats socials ha comportat en els últims mesos una certa tensió entre veïns, organitzacions, beneficiaris d'esta activitat i la mateixa Policia Local.

Les persones sense llar i/o en situació d'exclusió social són els destinataris d'estos aliments que es repartixen periòdicament en diferents llocs de la ciutat. Les entitats pretenen assistir amb la seua ajuda als qui les diferents administracions no arriben a atendre.

La comissió permanent de la Xarxa d'Entitats per a l'Atenció de Persones Sense Llar d'Alacant (REAPSHA) es va dirigir al Síndic de Greuges per a manifestar que «los repartos solidarios de comida en calle» estaven suportant un «aumento de la hostilidad policial», i describieren «episodios puntuales vividos por entidades».

Segons referix, recentment la Policia Local va dissoldre una multitud que esperava un entrepà després dels altercats produïts entre les persones que esperaven el seu torn. La derivació d'un d'ells a un centre hospitalari va comportar que s'estenguera acta de l'incident. Fins i tot es va produir una sanció de 200 euros de la Subdelegació del Govern a Alacant a una voluntària per celebrar «una reunió no autorizada» en la via pública i es va impedir continuar amb el lliurament de menjar. Per esta sanció ens dirigirem, en esta mateixa queixa, a la citada Subdelegació, per a reunir informació al respecte.

No obstant això, segons relaten, les accions solen desenvolupar-se sense incidents ni sancions, però en els últims mesos detecten una presència intimidatòria d'agents de la Policia Local que, al·legant una concentració no autoritzada, molesties en el veïnat o un altre motiu, els insten a desistir del repartiment.

Les entitats, a través de comunicats propis i de mitjans de comunicació, afirmen no comprendre per què la Policia Local ha passat de col·laborar en els repartiments, o

RESOLUCIÓN DE INICIO DE INVESTIGACIÓN**1 Justificación de la apertura de la queja de oficio**

El reparto de alimentos en distintos puntos de la vía pública en la ciudad de Alicante por parte de algunas entidades sociales ha conllevado en los últimos meses cierta tensión entre vecinos, organizaciones, beneficiarios de dicha actividad y la propia Policía Local.

Las personas sin hogar y/o en situación de exclusión social son los destinatarios de dichos alimentos que se reparten periódicamente en distintos lugares de la ciudad. Las entidades pretenden alcanzar con su ayuda a quienes las diferentes administraciones no llegan a atender.

La comisión permanente de la Red de Entidades para la Atención de Personas Sin Hogar de Alicante (REAPSHA) se dirigió al Síndic de Greuges manifestando que «los repartos solidarios de comida en calle» estaban soportando un «aumento de la hostilidad policial», describiendo «episodios puntuales vividos por entidades».

Según refiere, recientemente la Policía Local disolvió una multitud que esperaba un bocadillo tras los altercados producidos entre los que esperaban su turno. La derivación de uno de ellos a un centro hospitalario conllevó que se levantara acta del incidente. Incluso se produjo una sanción de 200 euros de la Subdelegación del Gobierno en Alicante a una voluntaria por celebrar «una reunión no autorizada» en la vía pública y se impidió continuar con la entrega de comida. Por esta sanción nos dirigiremos, en esta misma queja, a la citada Subdelegación, para recabar información al respecto.

Sin embargo, según relatan, las acciones suelen desarrollarse sin incidentes ni sanciones, pero en los últimos meses detectan una presencia intimidatoria de agentes de la Policía Local que, alegando una concentración no autorizada, molestias en el vecindario u otro motivo, les instan a desistir del reparto.

Las entidades, a través de comunicados propios y de medios de comunicación, afirman no comprender por qué la Policía Local ha pasado de colaborar en los repartos, o

facilitar-los, a tractar d'impedir-los. Segons ens indiquen, des de gener de 2025, fins a 4 entitats socials han sigut advertides que no podien dur a terme el repartiment d'aliments en la via pública.

Esta Xarxa ha manifestat la seua intenció de mantindre reunions amb l'Administració per a aconseguir que s'investigue i conèixer el perquè d'esta limitació a una activitat social que fa 16 anys que es du terme.

Segons estes entitats, en la ciutat d'Alacant hi ha entre unes 350 i 400 persones sense llar, i en els repartiments s'atenen entre 150 i 200 persones. Alguna associació pot realitzar el repartiment en un local, però unes altres no en disposen i han de fer-ho en la via pública.

Des del Síndic de Greuges contemplem amb preocupació els fets denunciats i estimem oportú l'obertura d'una queixa d'ofici a través de la qual conèixer l'actitud i el posicionament del consistori alacantí davant d'estes activitats socials realitzades per voluntaris.

Des d'esta institució recordem a l'Administració la necessitat d'una atenció integral a les persones més vulnerables (salut, vivenda, inserció social i laboral, etc.) i és sabut que hi ha servicis i programes en el municipi que s'orienten a això.

Som conscients que el repartiment d'aliments no és suficient, i entenem a més que pot i deu haver-hi unes altres fórmules més idònies per a aconseguir que les persones necessitades d'aliments hi accedisquen, però mentre no hi haja solucions reals i efectives o mentre es desenvolupen i implanten estes, no podem ignorar la necessitat d'alimentació en el dia a dia de centenars de ciutadans a Alacant.

Les entitats del tercer sector i el voluntariat que atén estes persones vulnerables, que formen puntualment i durant el repartiment d'aliments estes cues, responen a una necessitat bàsica i diària, atenent, sens dubte, el que és immediat i davant d'una urgència vital, com ho és l'alimentació diària.

2 Sol·licitud d'informació a l'Ajuntament d'Alacant

Les actuacions del Síndic de Greuges s'encaminen a vetlar per la defensa dels drets i les llibertats reconeguts en el títol I de la Constitució Espanyola, en el títol II de l'Estatut d'Autonomia, així com per les normes de desenvolupament corresponent, i els instruments internacionals de protecció dels drets humans i en la carta de Drets Socials de la Comunitat Valenciana, segons l'article 1.2 de la Llei 2/2021, de 26 de març, de la Generalitat, del Síndic de Greuges de la Comunitat

facilitarlos, a tratar de impedirlos. Según nos indican, desde enero de 2025, hasta 4 entidades sociales han sido advertidas de que no podían llevar a cabo el reparto de alimentos en la vía pública.

Dicha Red ha manifestado su intención de mantener reuniones con la Administración para lograr que se investigue y conocer el porqué de esta limitación a una actividad social que lleva 16 años realizándose.

Según estas entidades, en la ciudad de Alicante hay entre unas 350 y 400 personas sin hogar, y en los repartos se atiende a entre 150 y 200 personas. Alguna asociación puede realizar el reparto en un local, pero otras no disponen de ello y han de hacerlo en la vía pública.

Desde el Síndic de Greuges contemplamos con preocupación los hechos denunciados y estimamos oportuno la apertura de una queja de oficio a través de la cual conocer la actitud y posicionamiento del consistorio alicantino ante estas actividades sociales desarrolladas por voluntarios.

Desde esta institución recordamos a la Administración la necesidad de una atención integral a las personas más vulnerables (salud, vivienda, inserción social y laboral, etc.) y es sabido que existen servicios y programas en el municipio que se orientan a ello.

Somos conscientes que el reparto de alimentos no es suficiente, y entendemos además que puede y debe haber otras fórmulas más idóneas para lograr que las personas necesitadas de alimentos accedan a ellos, pero mientras no existan soluciones reales y efectivas o mientras se desarrollan e implantan las mismas, no podemos ignorar la necesidad de alimentación en el día a día de centenares de ciudadanos en Alicante.

Las entidades del tercer sector y el voluntariado que atiende a estas personas vulnerables, que forman puntualmente y durante el reparto de alimentos dichas colas, responden a una necesidad básica y diaria, atendiendo sin duda a lo inmediato y ante una urgencia vital, como lo es la alimentación diaria.

2 Solicitud de información al Ayuntamiento de Alicante

Las actuaciones del Síndic de Greuges se encaminan a velar por la defensa de los derechos y las libertades reconocidos en el título I de la Constitución española, en el título II del Estatuto de Autonomía, así como por las normas de desarrollo correspondiente, y los instrumentos internacionales de protección de los derechos humanos y en la carta de Derechos Sociales de la Comunitat Valenciana, según el artículo 1.2 de la Ley 2/2021, de 26 de marzo, de la Generalitat, del Síndic de Greuges de la

Valenciana. Posteriorment, en l'article 19.1, subratlla l'atenció preferent i prioritària a aquells supòsits en els quals puga detectar-se l'existència de persones o col·lectius en situacions de risc d'exclusió o d'especial vulnerabilitat, situacions que poden derivar-se, entre altres causes, de la situació de sensellarisme.

La falta d'una atenció integral com cal a estes persones que no tenen el mínim podria ser causa d'una futura investigació, però l'actual sospita que es puga estar intentant limitar l'actuació d'organitzacions socials sense ànim de lucre que ajuden les persones a les quals les administracions no aconseguixen atendre degudament, ha de ser, sens dubte, causa d'una investigació, segons el que es disposa en l'article 23 de la citada llei reguladora d'esta institució.

En conseqüència, esta institució obri la present queixa d'ofici amb la finalitat d'investigar i supervisar els fets descrits. Hem de contrastar les percepcions i les denúncies de fets puntuals amb la informació que esperem rebre de l'Ajuntament, especialment de les àrees de servicis socials i de seguretat ciutadana.

Per això, sol·licitem a l'**AJUNTAMENT D'ALACANT** que ens remeta un informe detallat i raonat sobre els fets que motiven l'obertura d'esta queixa d'ofici, juntament amb la valoració de la possible afectació dels drets invocats. Amb esta finalitat, es concedeix el termini d'un mes per a la seua emissió.

En particular, haurà d'informar sobre els aspectes següents:

1. S'han donat instruccions o indicacions a la Policia Local perquè interferisca, de qualsevol manera, en els repartiments d'aliments en la via pública? Si la resposta és afirmativa, indique quines han sigut i la motivació per a això.
2. Tal com s'està realitzant el repartiment d'aliments en la via pública actualment, quins problemes planteja?
3. D'acord amb les sol·licituds i propostes realitzades per les entitats, s'ha plantejat l'Ajuntament col·laborar amb elles en la seua acció social? De quina manera? Ha previst oferir-los ubicacions alternatives en locals per a repartiments d'estos aliments?
4. Davant de la situació social que evidencia el repartiment d'aliments i el nombre de les persones que se'n beneficien, quines solucions alternatives o accions es preveuen des del consistori?

Comunitat Valenciana. Posteriormente, en su artículo 19.1, subraya la atención preferente y prioritaria a aquellos supuestos en los que pueda detectarse la existencia de personas o colectivos en situaciones de riesgo de exclusión o de especial vulnerabilidad, situaciones que pueden derivarse, entre otras causas, de la situación de sinhogarismo.

La falta de una debida atención integral a estas personas que carecen de lo mínimo podría ser causa de una futura investigación, pero la actual sospecha de que se pueda estar intentando limitar la actuación de organizaciones sociales sin ánimo de lucro que ayudan a las personas a las que las Administraciones no logran atender debidamente, debe ser, sin duda, causa de una investigación, según lo dispuesto en el artículo 23 de la citada ley reguladora de esta institución.

En consecuencia, esta institución abre la presente queja de oficio con el fin de investigar y supervisar los hechos descritos. Hemos de contrastar las percepciones y las denuncias de hechos puntuales con la información que esperamos recibir del Ayuntamiento, especialmente de las áreas de servicios sociales y de seguridad ciudadana.

Por ello, solicitamos al **AYUNTAMIENTO DE ALICANTE** que nos remita un informe detallado y razonado sobre los hechos que motivan la apertura de la presente queja de oficio, junto con la valoración de la posible afectación de los derechos invocados. A tal efecto, se concede el plazo de un mes para la emisión de este.

En particular, deberá informar sobre los siguientes extremos:

1. ¿Se han dado instrucciones o indicaciones a la Policía Local para que interfiera, de cualquier manera, en los repartos de alimentos en la vía pública? Si la respuesta es afirmativa, indique cuáles han sido y la motivación para ello.
2. Tal y como se está realizando el reparto de alimentos en la vía pública actualmente ¿qué problemas plantea?
3. A tenor de las solicitudes y propuestas realizadas por las entidades ¿se ha planteado el Ayuntamiento colaborar con las mismas en su acción social?, ¿de qué modo?, ¿ha previsto ofrecerles ubicaciones alternativas en locales para repartos de dichos alimentos?
4. Ante la situación social que evidencia el reparto de alimentos y el número de las personas que se benefician, ¿qué soluciones alternativas o acciones se prevén desde el consistorio?

5. Quants menjadors socials públics hi ha en la ciutat d'Alacant? Quins són i quina és la seua ubicació? Quantes places ofereixen? Quants servicis es donen diàriament? Quins horaris tenen?
6. Quantes persones pernocten en el carrer diàriament en la ciutat? Quin recurs hi ha per a atendre-les? Quantes places n'hi ha i en quins centres? Quins servicis ofereixen?
7. Aporte qualsevol altra informació que resulte d'interés en este assumpte per a la provisió de la queixa.

El termini d'un mes concedit per a l'emissió de l'informe sol·licitat podrà ser ampliat en un altre mes adicional pel Síndic de Greuges, amb caràcter excepcional i a instàncies de l'Administració, «quan en un determinat supòsit concórreguen circumstàncies justificades que així ho aconsellen» (article 31 de la Llei 2/2021, de 26 de març, del Síndic de Greuges). En tot cas, caldrà sol·licitar esta ampliació abans que finalitze el termini concedit inicialment, i el Síndic resoldrà allò que resulte procedent.

Si l'informe sol·licitat no s'emet dins del termini concedit, es prosseguirà amb la investigació i, d'acord amb l'art. 39.1.a de la Llei 2/2021, del Síndic, es considerarà que hi ha falta de col·laboració. A més, independentment que es puga adoptar qualsevol de les mesures establides en l'apartat 3 d'este mateix precepte, es farà constar esta circumstància en la resolució final, com a incompliment del seu deure de col·laboració (art. 39.4).

5. ¿Cuántos comedores sociales públicos existen en la ciudad de Alicante?, ¿cuáles son y cuál es su ubicación?, ¿cuántas plazas ofrecen?, ¿cuántos servicios se dan diariamente?, ¿qué horarios tienen?
6. ¿Cuántas personas pernoctan en la calle diariamente en la ciudad?, ¿qué recurso hay para atenderles?, ¿cuántas plazas se disponen y en qué centros?, ¿qué servicios ofrecen?
7. Aporte cualquier otra información que resulte de interés en este asunto para la provisión de la queja.

El plazo de un mes concedido para la emisión del citado informe podrá ser ampliado por otro más por el Síndic de Greuges, con carácter excepcional y a instancia de la Administración autonómica, «cuando concurren circunstancias justificadas que así lo aconsejen en un determinado supuesto» (artículo 31 de la Ley 2/2021, de 26 de marzo, del Síndic de Greuges). En todo caso, esta ampliación deberá solicitarse antes de que finalice el plazo inicialmente concedido, y el Síndic resolverá lo que resulte procedente.

Si el informe requerido no se emite dentro del plazo concedido, se proseguirá con la investigación y, conforme al art. 39.1.a de la Ley 2/2021, del Síndic, se considerará que existe falta de colaboración y, con independencia de que se pueda adoptar cualquiera de las medidas establecidas en el apartado 3 de este mismo precepto, se hará constar dicha circunstancia en la resolución final como incumplimiento de su deber de colaboración (art. 39.4).

Ángel Luna González
Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana